EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.1.15.
COM(2024) 8 final

2024/0004 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

a fűtőanyagként felhasznált nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mértékek alkalmazásának Lengyelország számára történő engedélyezéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az energiatermékek és a villamos energia európai uniós adóztatását az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelv[1] (a továbbiakban: energiaadó-irányelv vagy irányelv) szabályozza.

Az irányelv 19. cikkének (1) bekezdése értelmében a Tanács a Bizottság javaslatára és egyhangúlag eljárva bármely tagállam számára engedélyezheti meghatározott politikai megfontolásokból az adómértékeket érintő további, különösen az irányelv 5., 15. és 17. cikkében meghatározott rendelkezéseken felüli mentességek vagy kedvezmények alkalmazását.

A 2023. június 19-i (EU) 2023/1197 tanácsi végrehajtási határozat[2] alapján Lengyelország felhatalmazást kapott a fűtőanyagként felhasznált nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mértékek alkalmazására. Ez a felhatalmazás 2023. június 30-án lejárt.

Lengyelország a fűtőanyagként használt nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra alkalmazandó nemzeti adókulcsok további ideiglenes csökkentésének engedélyezését kéri; a kedvezményes adókulcsok alacsonyabbak lennének, mint az irányelv 9. cikkében és I. mellékletének C. táblázatában meghatározott minimum-adómértékek.

A kért érvényességi idő hat hónapra korlátozódik, vagyis nem lépi túl az energiaadó-irányelv 19. cikkének (2) bekezdésében engedélyezett maximális időtartamot.

A lengyel hatóságok 2023. június 30-án kelt levelükben arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy további hat hónapos időtartamra, 2023. július 1-jétől 2023. december 31-ig, továbbra is alkalmazni kívánják a fent említett ideiglenes intézkedést. A lengyel hatóságok 2023. szeptember 8-án, illetve 2023. október 5-én és 13-án további információkat közöltek.

A derogáció iránti kérelem a fűtőanyagként felhasznált nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mértékek alkalmazását érinti.

A lengyel hatóságok rámutattak arra, hogy az euróövezeten kívüli tagállamok nemzeti valutában kifejezett minimális adómértékeinek az irányelv 13. cikke alapján előírt éves kiigazítása, valamint a 2022 októberének első munkanapján érvényes ideiglenesen magas – és kedvezőtlen – euro-zloty (EUR/PLN) árfolyam szükségessé tenné az érintett termékekre alkalmazandó adómértékek emelését[3].

Bár a zloty árfolyama azóta kedvezőbb lett, a 13. cikkben megállapított szabályok ezt nem veszik figyelembe, ezért Lengyelország számára a derogáció iránti kérelem az egyetlen lehetőség arra, hogy egyenletes szinten tudja tartani az érintett energiatermékekre vonatkozó

---

1 HL L 283., 2003.10.31., 51. o.

2 HL L 158., 2023.6.21., 71. o.

3 A 2023-ra alkalmazandó átváltási árfolyam 4,8320 PLN egy euróért, míg 2022-ben 4,5826 PLN volt, 2024-ben pedig 4,6123 PLN lesz.

adómértékeket. Lengyelország szerint a derogáció hiányában növelni kellene a szóban forgó termékekre alkalmazandó adómértékeket.

A lengyel kérelem célja, hogy enyhíteni lehessen az energiaadó-irányelv 13. cikke szerinti kiigazításból származó esetleges negatív hatásokat azáltal, hogy a vonatkozó nemzeti adókulcsokat a jelenlegi szinten, vagyis az irányelvben meghatározott vonatkozó minimum-adómértékek alatt tartják. Ez azt jelentené, hogy az euróban kifejezett nemzeti adómértékek – az irányelv 13. cikke szerinti éves kiigazítást követő EUR/PLN árfolyam-különbözet miatt – a minimális adómérték alá csökkennének. Az aktuális nemzeti adómértékek szinten tartását ugyanezen irányelv 2. cikkének (3) bekezdése értelmében más, fűtési célú termékek esetében is alkalmazni kellene.

A lengyel hatóságok szerint a magas infláció miatt kialakult társadalmi és gazdasági helyzet, valamint az energiatermékek árának emelkedése továbbra is komoly problémát jelent a lengyel társadalom számára.

Az egyéb elfogadott intézkedések mellett[4] Lengyelország az energia értékesítési árának az Ukrajna elleni orosz invázió egyik következményeként jelentkező ugrásszerű emelkedéséből fakadó negatív hatás miatt kiemelt fontosságot tulajdonít az ilyen derogációnak. A meredeken növekvő infláció mellett a lengyel hatóságok hangsúlyozták, hogy ez a helyzet a háztartásokat és a vállalatokat egyaránt közvetlenül érinti.

E tekintetben Lengyelország kifejtette, hogy a jövedékiadó-mérték ilyen csökkentése minden olyan fogyasztó számára elérhető, aki a derogáció iránti kérelem hatálya alá tartozó energiatermékeket vásárol[5]. E célból a lengyel hatóságok rendelkezésre bocsátották az alábbi ábrát, amely ezen energiatermékek általános fogyasztási tendenciáját[6] mutatja be.

[4] A 2022-ben hozott intézkedések részeként Lengyelország jogalkotási csomagot (az úgynevezett inflációellenes pajzsot) fogadott el, amelynek célja az infláció negatív hatásainak minimalizálása. Lengyelország e tekintetben bizonyos üzemanyagokra, a könnyű fűtőolajra és a villamos energiára vonatkozó, az uniós minimumokra csökkentett kedvezményes jövedékiadó-mérték formájában nyújtott támogatást vezetett be. Ez az ideiglenes jogszabálycsomag 2023. január 1-jétől nem alkalmazandó.
A lengyel hatóságok azt is megemlítették, hogy az irányelv 15. cikke (1) bekezdésének h) pontját részben átültették a lengyel jogba (azaz a 2705 00 00, 2711 11 00, 2711 21 00 és 2711 29 00 KN-kód alá tartozó, a háztartások és bizonyos más meghatározott felhasználók által fűtési célra felhasznált szén és gáztermékek mentesülnek a jövedéki adó alól).

[5] A nemzeti becslések szerint Lengyelországban a közvetlen kedvezményezettek köre körülbelül 6 100 adózót jelent, főként vállalkozókat (köztük 5 600 olyan adózót, aki széntermékekre vonatkozó nyilatkozatokat nyújt be).

[6] A Központi Statisztikai Hivataltól származó adatok (e célból lásd: https://stat.gov.pl/wyszukiwarka/?query=tag:zu%C5%BCycie+w%C4%99gla+kamiennego).

1. ábra – Energiatermékek felhasználása (2006–2021)[7]

Év	Szén (ezer tonna)	Földgáz (TJ)	Nehéz fűtőolaj (ezer tonna)
2006	83 483	493 544	1 750
2007	84 230	499 571	1 711
2008	80 323	505 922	1 609
2009	73 842	488 179	1 615
2010	81 979	519 923	1 587
2011	79 108	515 162	1 403
2012	75 165	552 579	1 171
2013	77 300	560 164	876
2014	72 768	542 598	795
2015	72 283	553 964	1 056
2016	74 176	592 114	1 049
2017	74 637	628 517	924
2018	74 232	660 336	813
2019	68 302	691 543	785
2020	62 404	694 653	802
2021	69 621	741 000	889

A fenti táblázat alapján 2006 és 2010 között a szénfelhasználás viszonylag stabil volt, míg 2010 óta bizonyos ingadozások ellenére észrevehető a csökkenés. 2021-ben azonban némi fellendülés történt, és a szénfelhasználás 2020-hoz képest nőtt.

A 2006 és 2021 közötti adatok elemzése a földgázfelhasználás növekvő tendenciáját mutatja. Összességében nőtt a földgázfelhasználás.

A lengyel hatóságok hangsúlyozták, hogy 2006 és 2021 között csökkent a nehéz fűtőolaj felhasználása. Hozzátették továbbá, hogy bár általános csökkenő tendencia volt megfigyelhető, 2015-ben és 2021-ben enyhe növekedés volt tapasztalható.

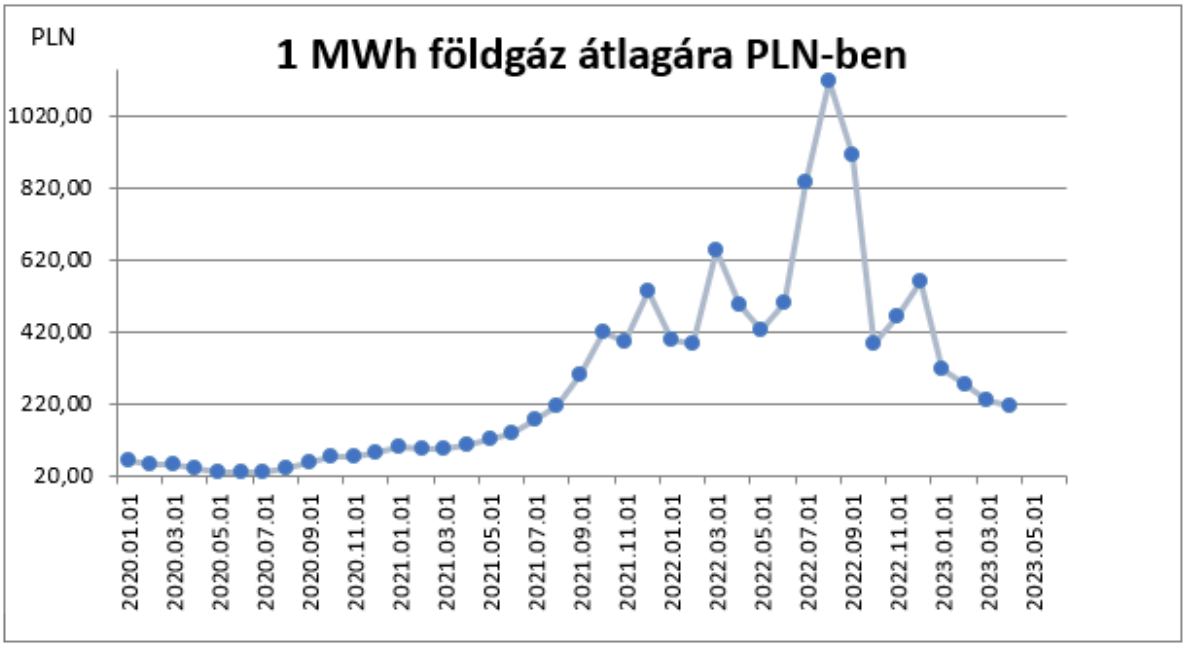
[7] A 2022-re vonatkozó adatokat csak 2023. december 20-án teszik közzé. A lengyel hatóságok arra is rámutattak, hogy a Központi Statisztikai Hivatal által az egyes termékeknél megjelölt felhasználási kategóriáknak/ágazatoknak nem kell megegyezniük a tényleges jövedéki adó hatálya alá tartozó felhasználási kategóriákkal (pl. a Központi Statisztikai Hivatal listája tartalmazza a háztartások által felhasznált földgázt, míg a jövedéki szabályozás alapján a felhasználás mentes a jövedéki adó alól).

Az Energiafórum becslései szerint[8] a szénfelhasználás 2022-ben mintegy 66 000 000 tonna volt, ami az előző évhez képest mintegy 4 000 000 tonnás csökkenést jelent. Ez az elmúlt években megfigyelt általános csökkenő tendencia folytatódását jelzi.

A lengyel hatóságok azt is hozzátették, hogy a lengyelországi fogyasztók 2022. évi, 154,5 TWh (556 200 TJ) mennyiségű igényének kielégítésére szolgáló, külföldről történő gázvásárlásokat hazai forrásokból származó gázzal egészítették ki 39,8 TWh (143 280 TJ) mennyiségben. A 2022-ben külföldről érkező teljes gázellátás importot és EU-n belüli beszerzéseket foglalt magában. A lengyelországi fogyasztói igények kielégítésére irányuló gázvásárlások 2022-ben összesen 699 480 TJ-t tettek ki[9]. Ugyanezt az információforrást felhasználva Lengyelország megjegyezte, hogy 2021-ben a gázbeszerzések összege 831 960 TJ, 2020-ban pedig 768 960 TJ volt. A táblázatban szereplő adatokra hivatkozva Lengyelország hozzáfűzte, hogy az előző évek növekvő tendenciája várhatóan folytatódni fog.

Az áremelkedés szemléltetésére a lengyel hatóságok az alábbi ábrát nyújtották be (2. ábra), amely a földgáz átlagárát mutatja 2020 januárja és 2023 májusa között.

2. ábra – A földgáz átlagára (2020–2023)[10]

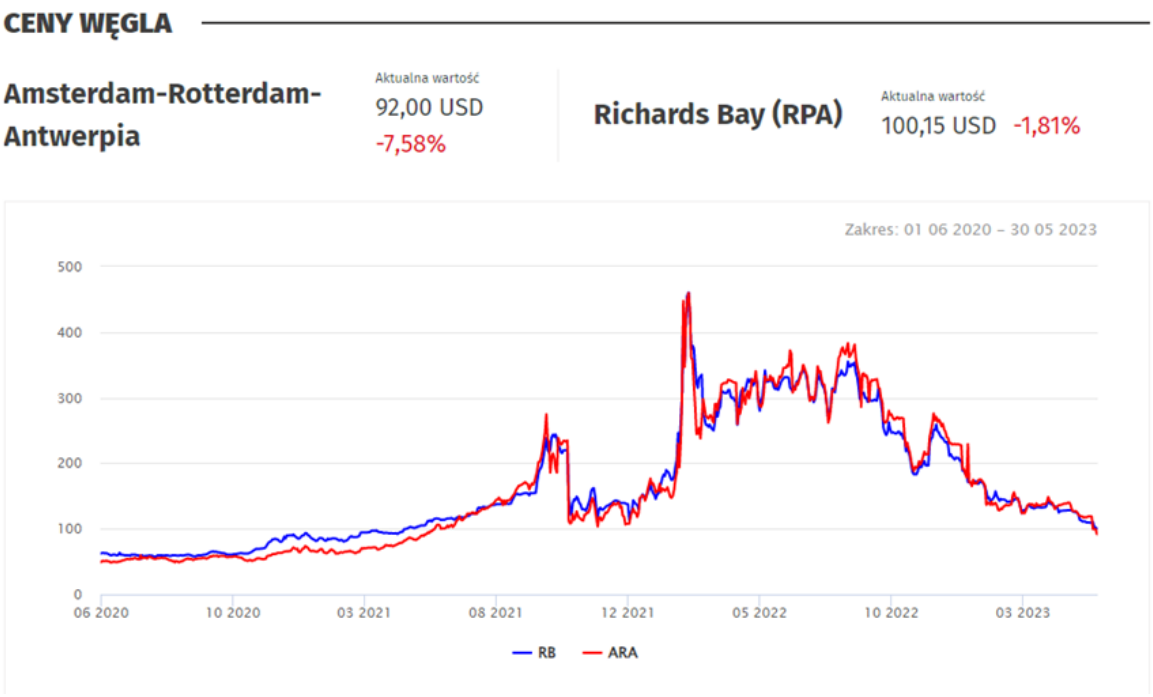
A szintén a lengyel hatóságok által szolgáltatott alábbi ábra (3. ábra) az érintett nagykereskedelmi piacok korábbi szén- és gázáraiban megfigyelhető trendeket illusztrálja, beleértve az Ukrajna elleni orosz agresszió hatásaival összefüggő 2022. évi áremelkedést is.

8 Lásd e tekintetben: https://nettg.pl/gornictwo/196416/gornictwo-wegiel-do-polski-plynal-wartkim-strumieniem

9 Lásd még: https://www.ure.gov.pl/pl/paliwa-gazowe/charakterystyka-rynku/11092,2022.html

10 A lengyel villamosenergia-tőzsdétől (POLPX) származó adatok.

3. ábra – A szén és a földgáz azonnali ára USD-ben (2020–2023)[11]

A lengyel hatóságok emellett közölték a nehéz fűtőolaj nagykereskedelmi árait (2020–2023)[12], amelyet az alábbi ábra (4. ábra) szemléltet.

4. ábra – A nehéz fűtőolaj nagykereskedelmi árai (2020–2023)

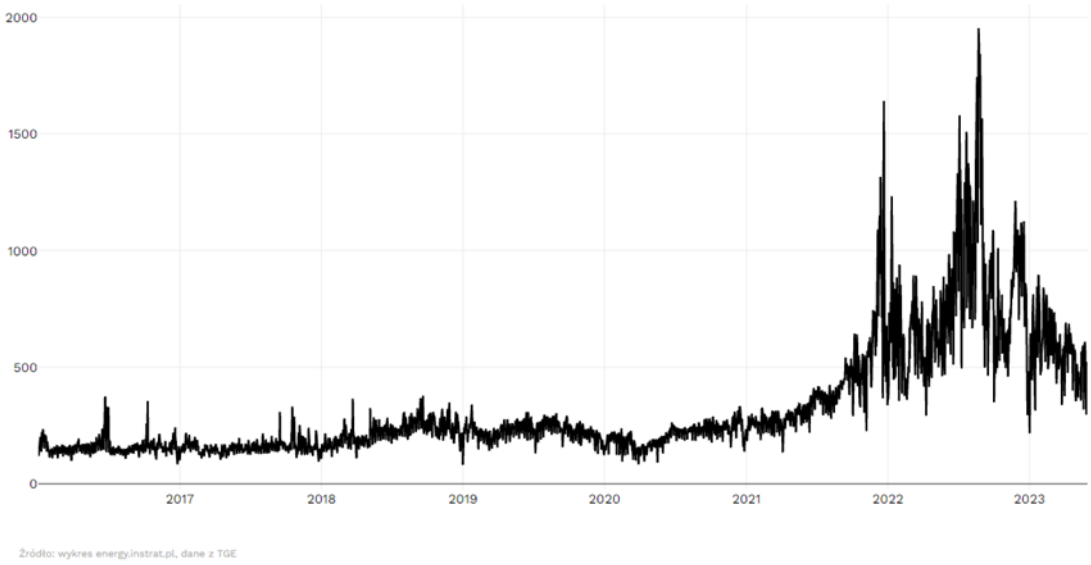
[11] Az Amszterdam-Rotterdam-Antwerpen (ARA) és Richards Bay (Dél-Afrika) piacokon alapuló adatok. https://www.wnp.pl/gornictwo/notowania/ceny_wegla/, 2023. június
Ceny węgla: a szén ára; aktualna wartość: tényleges érték; zakres: hatály/időszak]

[12] Az ORLEN nagykereskedelmi áraira vonatkozó adatok alapján.

Végezetül a lengyel hatóságok az alábbi ábrán (5. ábra) bemutatták a lengyel villamosenergia-tőzsdén (POLPX) elérhető napi energiaárakat.

5. ábra – Napi energiaárak (2016–2023)

Ami az érintett termékekre vonatkozó adómértékeket illeti, a lengyel hatóságok az alábbi táblázatot (A. táblázat) nyújtották be, amely a kérelmükben szereplő minden egyes termék tekintetében összehasonlítja az irányelv alapján alkalmazandó minimális adómértékeket a Lengyelországban jelenleg hatályos (2023. januári) megfelelő adómértékekkel. E tekintetben hangsúlyozták, hogy a fűtőanyagokra vonatkozó jövedékiadó-mértékek megkülönböztetés nélkül alkalmazandók mind a nem kereskedelmi, mind a kereskedelmi fogyasztókra.

A. táblázat

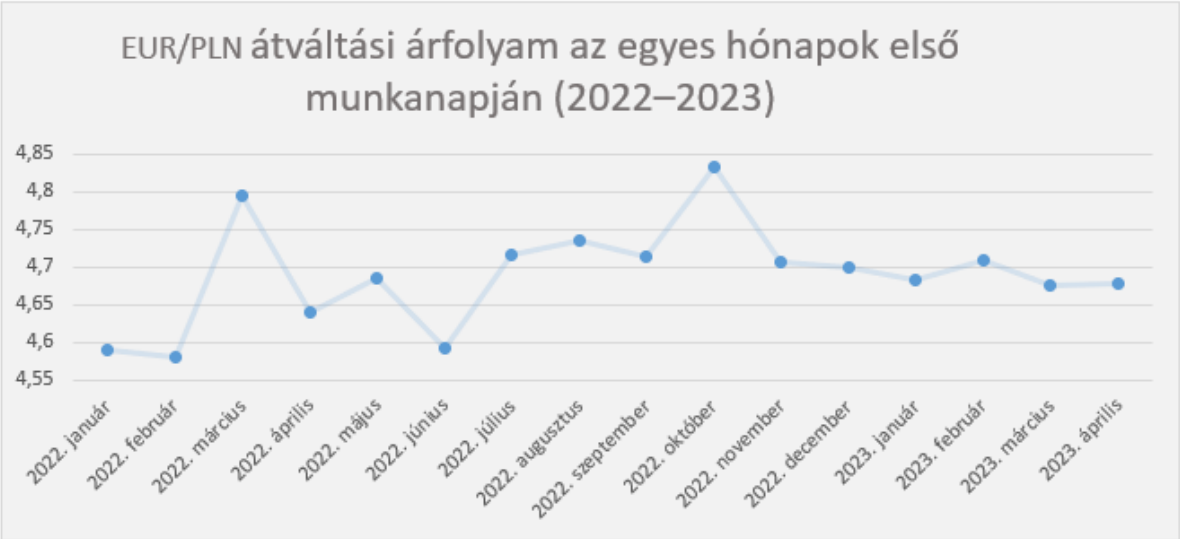
Energiatermék	Uniós minimum (EUR)	EUR/PLN (2023)	Uniós minimum 2023-ban (PLN)	Jövedéki adó 2022-ben (PLN)	Jövedéki adó 2023-ban, a jövedékiadó-mérték módosítása nélkül (EUR)	Az uniós minimum és a tényleges adó közötti különbség (PLN)	Az uniós minimum és a tényleges adó közötti különbség (EUR)	Az uniós minimum változása a tényleges adóhoz képest (%)
Nehéz fűtőolaj *(1 000 kg-onként PLN-ben)*	15	4,832	72,48	69	14,2798	3,48	0,72	5,04
Földgáz *(PLN/bruttó fűtőérték, gigajoule)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04
Szén és koksz *(PLN/bruttó fűtőérték, gigajoule)*	0,3	4,832	1,45	1,38	0,2856	0,07	0,01	5,04

A fenti táblázat alapján a lengyel hatóságok szerint az irányelvben meghatározott minimum-adómértékek és a lengyel adómértékek közötti különbség a kérelmükben szereplő összes energiatermékre vonatkozóan 5,04 %.

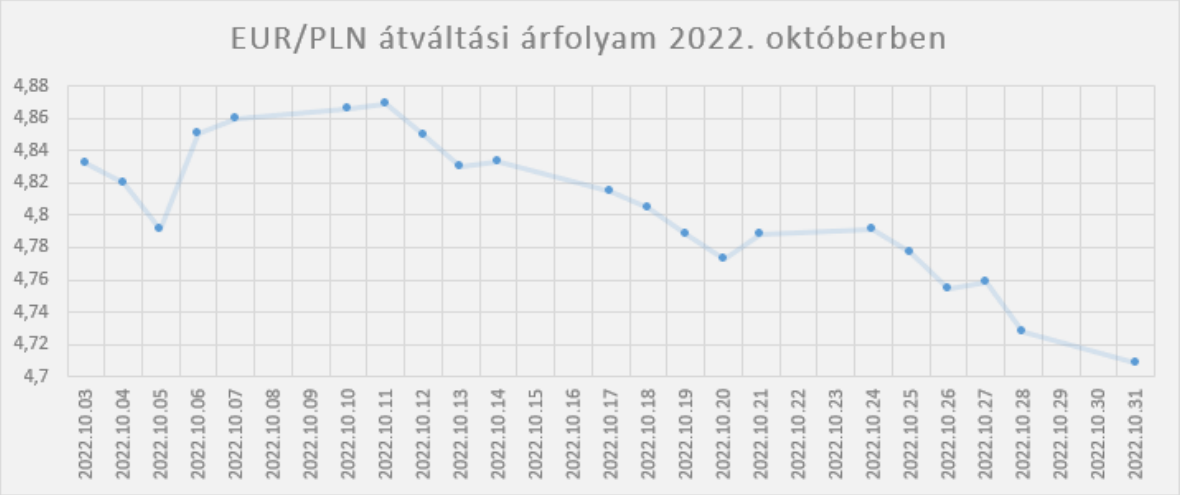
Lengyelország szerint a jövedéki adó jelenti azt az árösszetevőt, amelynek tekintetében rövid távon be lehet avatkozni annak érdekében, hogy enyhíthetők legyenek az irányelv 13. cikkével összhangban elvégzett éves kiigazítás nem kívánt hatásai.

Kérelmük alátámasztására a lengyel hatóságok a Bizottság rendelkezésére bocsátották az alábbi ábrákat, amelyek a következőket tartalmazzák: i. a 2022 januárjától 2023 áprilisáig tartó időszak egyes hónapjai első munkanapján érvényes átváltási árfolyam (6. ábra), ii. az átváltási árfolyam ingadozásai 2022 októberében (7. ábra), valamint iii. a 2022. évi átlagos havi átváltási árfolyam (8. ábra).

6. ábra – EUR/PLN átváltási árfolyam az egyes hónapok első munkanapján (2022–2023)

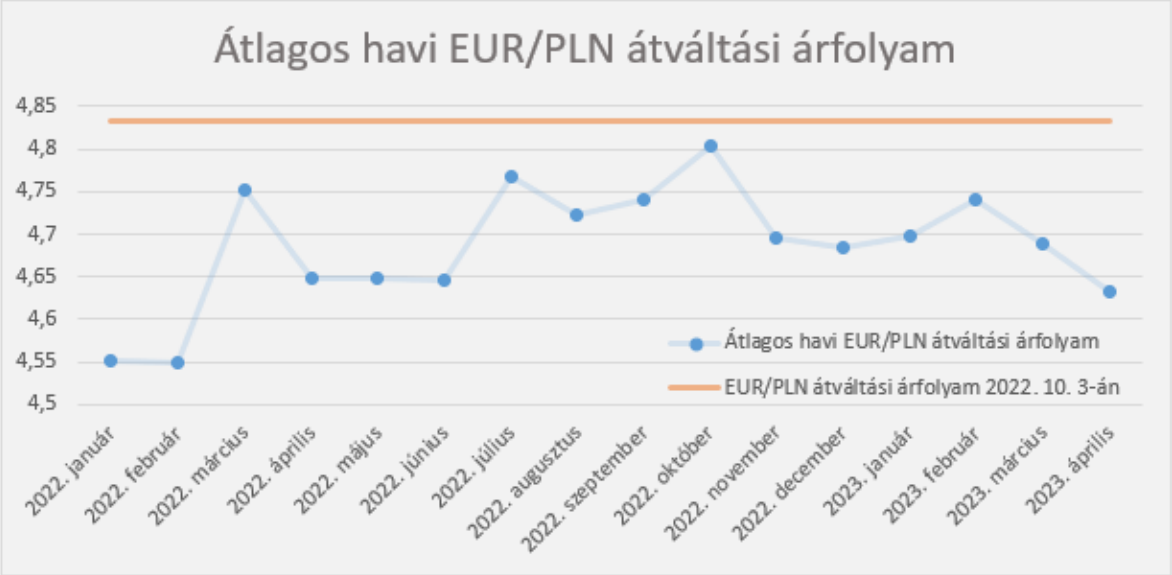
7. ábra – EUR/PLN átváltási árfolyam októberben (2022)

A fenti ábra alapján a lengyel hatóságok hangsúlyozták, hogy a 2022. október 11-i csúcsot követően az EUR/PLN átváltási árfolyam fokozatosan csökkent.

Hasonlóképpen azt is kiemelték, hogy az alábbi ábra alapján az októberi árfolyam volt a legmagasabb 2022-ben.

8. ábra – Átlagos havi EUR/PLN átváltási árfolyam (2022–2023)

A fenti ábrákon bemutatott információk alapján a lengyel hatóságok hangsúlyozták, hogy a 2022. októberi adatnak[13] az irányelv 13. cikke szerinti éves kiigazítás referenciájaként való használata negatív hatást gyakorolt Lengyelországra, különösen a lengyel pénznem ingadozásának fényében. A lengyel hatóságok szerint ez a kiigazítás nem veszi figyelembe a gazdasági változások dinamikáját, és az adott év októberétől a következő év szeptemberének végéig tartó időszakban bekövetkezett árfolyam-ingadozások irrelevánsak. E kedvezőtlen hatás további bizonyítása érdekében az alábbi példát mutatták be (B. táblázat), hangsúlyozva, hogy a kérelmükben szereplő energiatermékekre vonatkozó jövedékiadó-mértékek az irányelvben meghatározott minimumszinteken belül lettek volna, ha az éves kiigazítás a 2022. januári árfolyamon alapult volna.

[13] 2022-ben az említett érték október első munkanapján volt a legmagasabb, 4,832 PLN/EUR-t tett ki.

B. táblázat

A kérelemben szereplő energiatermékek	Uniós minimum-adómértékek (EUR)	A jövedéki adó mértéke (lengyel zloty)	A 2022. januári átlagos havi EUR/PLN átváltási árfolyamon alapuló adómérték	2023-as mérték
Szén és koksz (bruttó fűtőérték, gigajoule)	0,3	1,38	0,3 * 4,55 ≈ 1,37	Nincs szükség módosításra
Földgáz (bruttó fűtőérték, gigajoule)	0,3	1,38	0,3 * 4,55 ≈ 1,37	Nincs szükség módosításra
Nehéz fűtőolaj (1 000 kg-onként)	15	69	15 * 4,55 ≈ 68	Nincs szükség módosításra

Tekintettel arra, hogy 2023-ban az alkalmazandó átváltási árfolyam 4,8320 PLN/EUR (2022-ben ez az árfolyam 4,5826 PLN volt, 2024-ben pedig 4,6123 PLN szintre tér vissza), Lengyelország úgy véli, hogy az irányelvben előírt uniós minimumszintek fenntartása érdekében a fenti energiatermékekre alkalmazandó jövedékiadó-mértékek emelésére lett volna szükség. A lengyel hatóságok ezért szükségesnek ítélik a derogációt.

A lengyel hatóságok véleménye szerint nehéz megbecsülni az érintett energiatermékek jövedékiadó-mértékének változása által a költségvetésre gyakorolt hatást. Megerősítették azonban, hogy mivel az adómértékek korrekciója csekély, a költségvetési bevételekre gyakorolt hatás nem lehet jelentős, különösen mivel az energiahordozók magas árai magasabb héabevételt eredményeznek[14].

A derogáció iránti kérelem szerinti időszak becsült költségvetési kiadása 6,5 millió PLN (a 2022. évi felhasználási adatok és jövedelem alapján). A lengyel hatóságok által rendelkezésre bocsátott alábbi táblázat (C. táblázat) e tekintetben az egyes érintett energiatermékek költségvetési vonzatait mutatja be.

C. táblázat

Jövedéki termék	A jövedéki adót érintő költségvetési vonzatok a

[14] Becsléseik szerint a jövedéki adó alóli mentességben nem részesülő címzettek esetében (a fűtési célra szenet és földgázt használó szervezetek többsége, például a háztartások vagy a nagy energiaintenzitású vállalkozások mentesülnek a jövedéki adó alól) a változás a költségek növekedését jelenti: **nehéz fűtőolaj** esetében kb. 0,4 PLN/kg (héával együtt kb. 0,5 PLN/kg), **szén** esetében kb. 1,67 PLN/tonna (héával együtt 2 PLN/tonna), az E csoportba tartozó magas metántartalmú **földgáz** esetében pedig kb. 0,2 PLN/köbméter (héával együtt 0,27 PLN/kg/m^3).

	2023. év 6 hónapos időszakában [millió PLN]
Nehéz fűtőolaj és fűtési célú egyéb tüzelőanyag	0,5
Földgáz és fűtési célú egyéb gáz tüzelőanyag	4,2
Szén és koksz	1,8

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Az irányelv 19. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„*Az előző cikkekben, különösen az 5., 15. és 17. cikkben meghatározott rendelkezéseken felül a Tanács meghatározott politikai megfontolásokból egyhangúlag, a Bizottság javaslatára eljárva bármely tagállam számára engedélyezheti további mentességek vagy kedvezmények bevezetését.*”

Az irányelv 13. cikkének (1) bekezdése értelmében azon tagállamok számára, amelyek nem vezették be az eurót, évente egyszer rögzítik az euro nemzeti valutában kifejezett, az adómértékek átváltására alkalmazandó árfolyamát. Az október első munkanapján érvényes és az Európai Unió Hivatalos Lapjában kihirdetett árfolyamokat kell alkalmazni, és azok a következő naptári év január 1-jétől érvényesek.

Az irányelv 13. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy „*a tagállamok az (1) bekezdésben előírt éves kiigazítás időpontjában érvényes adóösszegeket fenntarthatják, ha az euróban kifejezett adómérték összegeinek átváltása 5 %-nála vagy 5 EUR-nál – a kettő közül a kisebb összegűnél – alacsonyabb mértékű emelkedést eredményezne a nemzeti valutában kifejezett adómértékben*”.

A 13. cikk (1) bekezdése alapján átváltott, vonatkozó lengyel nemzeti adómértékek alig haladják meg az ugyanezen irányelv 13. cikkének (2) bekezdésében megengedett 5 %-os tűréshatárt. A nemzeti adómértékek indexálásának mellőzését célzó derogáció kérésével a lengyel hatóságok azt kérik, hogy az adómértékek éves kiigazítására vonatkozó tűréshatárt egy átmeneti korlátozott időszakra nagyon kis mértékben (kevesebb mint 1 százalékponttal) megemelhessék.

A kért, időben korlátozott derogációval a lengyel hatóságok enyhíteni kívánják azt a negatív hatást, amely a magas euro-zloty (EUR/PLN) átváltási árfolyam miatti adómérték-emelkedésből eredne az irányelv 13. cikkének alkalmazásakor. Ez a csökkentés annak az összegnek felelne meg, amely az irányelv 13. cikkének megfelelően elvégzett éves kiigazítást követően az árfolyam-különbözetből keletkezik.

Lengyelország úgy véli, hogy az ideiglenes intézkedésnek részben enyhítenie kell a lengyel fogyasztókra a jelenlegi geopolitikai környezetben nehezedő társadalmi és gazdasági terhéket. A lengyel hatóságok e tekintetben rámutattak arra, hogy az adókedvezmény előnyös lenne az érintett energiatermékek értékesítői számára is.

Az ilyen adókedvezmény fenntartásának lehetősége az irányelv 19. cikke alapján engedélyezhető, amelynek célja lehetővé tenni a tagállamok számára, hogy meghatározott politikai megfontolásokból további mentességeket vagy kedvezményeket vezessenek be.

A hat hónapra korlátozott érvényességi idő az energiaadó-irányelv 19. cikkének (2) bekezdése által megengedett maximális időtartamon belül van; az említett bekezdés az ilyen típusú intézkedések esetében legfeljebb hatéves időtartamot ír elő, amely megújítható.

Az eltérés azonban nem akadályozhatja az energiaadó-irányelv módosítására irányuló bizottsági javaslaton[15] alapuló jogi aktus Tanács általi lehetséges elfogadását.

Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok

A lengyel hatóságok által előirányzott ideiglenes adókedvezmény az irányelvben meghatározott releváns minimum-adómértékek alkalmazási körébe tartozik.

A jelen javaslat nem érinti a lengyel intézkedésnek az állami támogatásra vonatkozó szabályok alapján zajló értékelését. A tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslat továbbá nem érinti a tagállam azon kötelezettségét, hogy gondoskodjon az állami támogatási szabályoknak való megfelelésről.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az energiaadó-irányelv 19. cikke szerinti derogáció iránti kérelmeket a Bizottságnak az alábbiak figyelembevételével kell megvizsgálnia: i. a belső piac megfelelő működése, ii. a tisztességes verseny biztosításának szükségessége, valamint iii. az egészségügyre, a környezetvédelemre, az energiára és a közlekedésre vonatkozó uniós szakpolitikák.

Amint a lengyel hatóságok rámutattak, az ilyen adókedvezménynek az a célja, hogy részben enyhítse azokat a társadalmi és gazdasági terheket, amelyekkel a lengyel lakosságnak a magas euro átváltási árfolyam miatti adóemelés esetén szembe kellene néznie, amihez a háztartásokat és a vállalkozásokat egyaránt érintő meredek infláció társul, részben az ukrajnai konfliktusból eredő közelmúltbeli áremelkedés miatt.

E helyzet következtében az ideiglenes kedvezmény valószínűsíthetően nem érinti az EU-n belüli kereskedelmet. Korlátozott hatásaira és időtartamára tekintettel a kért intézkedés várhatóan nem torzítja majd a versenyt, és nem akadályozza a belső piac működését.

Amint azt a REPowerEU közlemény[16] is hangsúlyozta, a Bizottság felkéri a tagállamokat, hogy – a kiszolgáltatott háztartásokra és vállalkozásokra összpontosítva – fogadjanak el olyan intézkedéseket, amelyek ösztönzik az energiamegtakarítást és csökkentik a fosszilis üzemanyagok felhasználását. Mindazonáltal a kért derogáció megfelelőnek és arányosnak tűnik, tekintettel annak rövid időtartamára és a geopolitikai helyzethez kapcsolódó jelenlegi kivételes körülményekre. Az intézkedés figyelembe veszi azt is, hogy egyensúlyt kell teremteni egyfelől az energiaadó-irányelv 19. cikkében felsorolt konkrét szakpolitikai célkitűzések és különösen az EU környezetvédelmi politikája, másfelől annak égető szükségessége között, hogy biztosított legyen a megfizethető energia a vállalkozások és a háztartások számára.

Ilyen körülmények között, valamint tekintettel arra, hogy az intézkedés ideiglenes és korlátozott hatályú, helyénvaló a kért felhatalmazás megadása.

---

15 Az energiatermékek és a villamos energia uniós adóztatási keretének átszervezéséről szóló tanácsi irányelvre (átdolgozás) irányuló javaslat, 2021.7.14., COM(2021) 563 final, 2021/0213 (CNS).

16 A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „*REPowerEU: Közös európai fellépés a megfizethetőbb, biztonságosabb és fenntarthatóbb energiáért”*, COM(2022) 108 final, 2022.3.8.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A 2003/96/EK tanácsi irányelv 19. cikke.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikkében említett közvetett adózás önmagában nem tartozik az Európai Uniónak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikke szerinti kizárólagos hatáskörébe.

Ugyanakkor a 2003/96/EK irányelv 19. cikke értelmében a Tanács kizárólagos hatáskörrel rendelkezik arra, hogy másodlagos jogforrások útján az említett rendelkezés szerinti további mentességeket vagy kedvezményeket engedélyezzen a tagállamok számára. A tagállamok ennélfogva nem vehetik át a Tanács e szerepkörét. Ebből adódóan a szubszidiaritás elve e végrehajtási határozat esetében nem alkalmazandó. Mivel ebben az esetben nem jogalkotási aktus tervezetéről van szó, az aktust nem kell továbbítani a Szerződésekhez csatolt 2. jegyzőkönyvben előírtak szerint a nemzeti parlamenteknek, hogy azok megvizsgálják a szubszidiaritás elvének való megfelelést.

- **Arányosság**

A javaslat megfelel az arányosság elvének.
Az adókedvezmények nem lépik túl a szóban forgó célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.
Az adókedvezmények egy hat hónapra korlátozott időszak alatt alkalmazandók.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javasolt jogi aktus tanácsi végrehajtási határozat.
A 2003/96/EK irányelv 19. cikke kizárólag ezt az intézkedést teszi lehetővé.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

Ehhez az intézkedéshez nem szükséges a hatályban lévő jogszabályok értékelése.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A javaslat alapját a Lengyelország által benyújtott kérelem képezi, és az csak ezt a tagállamot érinti.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Külső szakértők bevonására nem volt szükség.

- **Hatásvizsgálat**

A javaslat egy tagállam számára saját kérése alapján megadandó egyedi felhatalmazásra vonatkozik, és nem igényel hatásvizsgálatot.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Az intézkedés nem az egyszerűsítést szolgálja.

A Lengyelország által benyújtott kérelmen alapul, és csak ezt a tagállamot érinti.

- **Alapjogok**

Az intézkedés nincs kihatással az alapjogokra.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az intézkedés sem pénzügyi, sem igazgatási terhet nem ró az Európai Unióra. A javaslatnak ezért nincsenek az uniós költségvetést érintő vonzatai.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint az ellenőrzés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Végrehajtási tervre nincs szükség. A javaslat egy tagállam számára saját kérése alapján megadandó, adókedvezmény biztosítására vonatkozó egyedi felhatalmazásra vonatkozik. A felhatalmazás korlátozott, hat hónapos időtartamra szól.

Az alkalmazandó adómértékek alacsonyabbak lesznek az energiaadó-irányelvben (9. cikk) meghatározott minimum-adómértékeknél.

Az érvényességi idő leteltével az intézkedés a meghosszabbítása érdekében újraértékelhető.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

A javaslathoz nincs szükség az átültetésre vonatkozó magyarázó dokumentumokra.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 1. cikk értelmében Lengyelország felhatalmazást kap a fűtőanyagként használt nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra alkalmazandó kedvezményes, a minimum-adómértékeknél alacsonyabb adókulcsok alkalmazására.

A 2. cikk értelmében a kért felhatalmazást – Lengyelország kérelmének megfelelően – 6 hónapra kell megadni, amely az irányelvben engedélyezett maximális, 6 éves időtartamon belül marad.

2024/0004 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

a fűtőanyagként felhasznált nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mértékek alkalmazásának Lengyelország számára történő engedélyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló, 2003. október 27-i 2003/96/EK tanácsi irányelvre[17] és különösen annak 19. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A Tanács (EU) 2023/1197 végrehajtási határozata[18] alapján Lengyelország felhatalmazást kapott a fűtőanyagként felhasznált nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mértékek alkalmazására a 2003/96/EK irányelv 19. cikkével összhangban. Ez a felhatalmazás 2023. június 30-án lejárt.

(2) Lengyelország 2023. június 30-án kelt levelében – a 2003/96/EK irányelv 19. cikkével összhangban – a fűtőanyagként használt nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mértékek további alkalmazásának engedélyezését kérte. A lengyel hatóságok 2023. szeptember 8-án, valamint 2023. október 5-én és 13-án kiegészítő információkat és pontosításokat közöltek a kérelem alátámasztására. A felhatalmazást a 2023. július 1-jétől 2023. december 31-ig terjedő hat hónapos időszakra kérték.

(3) A lengyel hatóságok szerint a kedvezményes adómérték alkalmazásának célja, hogy enyhítse azt a negatív hatást, amelyet az euro és a zloty közötti magas átváltási árfolyam miatt a 2003/96/EK irányelv 13. cikkével összhangban szükségessé vált adómérték-emelés okozott volna. Ez a csökkentés annak az összegnek felelne meg, amely az említett irányelv 13. cikkének megfelelően elvégzett éves kiigazítást követően a két pénznem árfolyamának különbözetéből keletkezik. A csökkentés következtében az alkalmazandó adókulcsok a 2003/96/EK irányelv 9. cikkében említett vonatkozó minimum-adómértékek alá csökkennének.

(4) A kért felhatalmazás valószínűsíthetően nem torzítja a versenyt, illetve nem akadályozza a belső piac megfelelő működését. A kért felhatalmazás megfelelőnek és arányosnak tekinthető, tekintettel annak rövid időtartamára és a geopolitikai helyzethez kapcsolódó kivételes körülményekre. Az engedélyezés egyensúlyt teremt egyfelől a 2003/96/EK irányelv 19. cikkének (1) bekezdésében említett konkrét politikai megfontolások és különösen az Unió környezetvédelmi politikája, másfelől annak szükségessége között, hogy biztosított legyen a megfizethető energia a vállalkozások és a háztartások számára. Az adókedvezmény részben ellensúlyozná a megnövekedett energiaköltségeket, és nem halmozódik másfajta adókedvezménnyel.

(5) Lengyelország számára ezért célszerű – a kérésének megfelelően – engedélyezni a fűtőanyagként használt nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra vonatkozó kedvezményes jövedékiadó-mértékek további alkalmazását.

(6) A 2003/96/EK irányelv 19. cikkének (2) bekezdésével összhangban a szóban forgó rendelkezés szerinti felhatalmazások korlátozott időre adhatók meg. Annak érdekében azonban, hogy az e határozatban foglaltak ne ássák alá a meglévő jogi keret jövőbeli

[17] HL L 283., 2003.10.31., 51. o.
[18] HL L 158., 2023.6.21., 71. o.

általános fejlődését, indokolt úgy rendelkezni, hogy amennyiben a Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikke vagy bármely más vonatkozó rendelkezése alapján eljárva olyan módosított általános rendszert vezet be az energiatermékek és a villamos energia adóztatására, amellyel a szóban forgó felhatalmazás nem egyeztethető össze, úgy az utóbbi az említett általános szabályok alkalmazásának kezdőnapján hatályát veszti.

(7) Az energiatermékek fogyasztóira gyakorolt káros hatások zökkenőmentes kezelése érdekében biztosítani kell, hogy Lengyelország – a kérésének megfelelően – 2023. július 1-jei hatállyal alkalmazhassa az adókedvezményt.

(8) E határozat nem érinti az állami támogatásokra vonatkozó uniós előírások alkalmazását,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács engedélyezi Lengyelország számára, hogy a fűtőanyagként használt nehéz fűtőolajra, földgázra, szénre és kokszra kedvezményes, a 2003/96/EK irányelv 9. cikkében említett vonatkozó minimum-adómértékeknél alacsonyabb jövedékiadó-mértékeket alkalmazzon.

2. cikk

Ez a határozat 2023. július 1-jétől 2023. december 31-ig alkalmazandó.

Ha azonban a Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 113. cikke vagy más releváns rendelkezése alapján eljárva olyan módosított általános rendszert vezet be az energiatermékek és a villamos energia adóztatására, amellyel az e határozat 1. cikkében megadott felhatalmazás nem egyeztethető össze, e határozat az említett rendszer alkalmazásának kezdőnapján hatályát veszti.

3. cikk

Ennek a határozatnak a Lengyel Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök